

riet har saa mørke Tanker om Fremtiden og ser vor Embedsstands Stilling saa mørk, saa truende og saa farlig, som den ærede Minister nu udtalte, thi da maatte Forslaget have havt et ganske andet Omfang. Den ærede Minister ønskede, at min Interesse for de mindre Lønnede ogsaa maatte udtrække sig til de højere Lønnede. Jeg er nu af den Mening, at Folk paa f. Ex. 800 Rd. Løn ganske anderledes trænge til en Forbedring end de, der have 4,000 til 5,000 Rd. i Løn. Jeg er nu af den maaste enfoldige Mening, at Lønninger paa 6—7—800 Rd. ganske anderledes trænge til Understøttelse og Hjælp end de høje Lønninger paa 3—4—5,000 Rd.; det er min Mening, og derfor kan jeg ikke interessere mig saa stærkt for en Forbedring af disse Lønninger. Jeg skal ikke lade mig forlede til paa dette Stadium af Sagen at komme ind paa Behandlingen af selve Lovforslaget; ellers vilde jeg sige, at Lovforslaget søger at give en virkelig Forbedring overfor de Bøllelønede, medens det med Hensyn til Lønninger paa 6—800 Rd. saa at sige omtrent Intet giver. Det er altsaa at gaa den modsatte Vej af den, jeg vilde anse for den rette, naar man overhovedet stod overfor et Ministerium, med hvilket man kunde forhandle. Jeg er bleven overrasket paa forskjellig Maade ved den ærede Ministers Udtalelser, men i alt Fald glæder jeg mig over, at jeg i eet Punkt fik hans Medhold, nemlig den, at der ikke er Noget i Veien for, at man kalder Embedsmændene Ministeriets Embedsmænd. (Finantsministeren: Det er atter en Misforstaaelse.) Den ærede Minister maa undskyldte mig; Regjeringens Embedsmænd da. (Finantsministeren: Ja, jeg troede, jeg havde sagt det tydelig nok!) Ja, det kan gjerne være. Det er heller ikke mig, der har kaldt dem Regjeringens Tjenere; det er den ærede Indværgsminister. (Finantsministeren: Det har jeg heller ikke Noget imod!) Naar den ærede Minister siger, at han ikke har Noget derimod, kan jeg heller ikke have Noget derimod. Sagen er imidlertid her, at den ærede Minister efter min Mening fremstiller Forholdet noget urigtig, netop naar han taler om Ministeriets og Folkethingets Stilling. Han nævner: Dersom Kongen fastholdt sit Ministerium, og hvad der da kunde følge. Det er en af de Udtalelser, som jeg finder det fuldstændig urigtigt, at en konstitutionel Minister bruger. Jeg kan ikke bruge den, thi jeg er altså konstitutionelt findt til, at jeg vilde kunne tale om, at Kongen fastholder et Ministerium eller ikke. Naar jeg taler om Ministeriets Vedbliven, siger jeg, at jeg beklager, at Ministeriet vil vedblive; jeg lægger den hele Sag paa Ministeriets Skuldre, thi fordi Kongen vil fastholde Ministeriet, er det ingenlunde forpligtet til at blive, og derfor bliver det paa dets eget Ansvar; derfor siger jeg, at Ministeriet bliver. Dersom altsaa Finantsministeren mener, at det er saa ganske

overordentlig vigtigt, at disse Embedsmænd faa det foreslaaede Tillæg — og han har anvendt sin store Beltaalighed for at vise, hvor overmaade vigtigt det er — vilde det dog være et Forsøg værd, om ikke Ministeriet, naar det gik af, vilde faae Østermænd, med hvem vi kunde forhandle; det vilde være det Nærmeste. Naar vi sidde her efter Bøllelørnens Valg, og naar vi ikke kunne stille os anderledes, da Bøllelørnene have sendt os herind, kunde det dog være en Prøve værd at se, om Ministeriet virkelig er den Hindring, der tales om, og om ikke dets Østermænd ganske anderledes kunde komme igjennem med disse Lovforslag. Den ærede Minister udtalte sin store Tvivl om, at det vilde ske, og det kan jo gjerne være, at han har Ret. Jeg veed ikke, hvorledes det følgende Ministeriums Stilling vil være, og jeg antog heller ikke, at Ministeren havde nogen Anelse om, hvorledes Ministeriets Østermænd vilde blive, naar det selv gik af, men naar han ikke veed det, er jeg ligesaa berettiget til at tro, at vi kunne komme ud af det med Ministeriets Østermænd, som Ministeren er berettiget til at tro, at vi ikke kunne det. Det er to lige begrundede og lige berettigede Meninger. Den ærede Minister vil altsaa se, at hans Raisonnement i flere Punkter lider noget af Mangler, idet de ikke kunne holde Stik. Den ærede Minister kom atter ind paa nogle Punkter, som jeg omtalte i mit første Foredrag, og har altsaa ikke lagt Mærke til, at jeg netop sagde, at det var Bipunkter, men at jeg holdt mig til Hovedpunktet. Den høitærede Minister har virkelig søgt at holde sig til Bipunkterne paa en saadan Maade, at man, naar Stillingen ikke var, som den er, kunde fristes til at gaa noget nærmere ind derpaa, men jeg vil, som sagt, ikke lade mig friste ind derpaa under denne Forhandling. Jeg maa kun udtale, at den høitærede Minister, naar han talte om Ministeriet og om, at jeg ikke har nævnt Anbet, maa indrømme mig, at det er en rigtig Betegnelse. Det har været Ministeriet, som paa ethvert af de omhandlede Punkter har gennemført det Modsatte af, hvad vi holdt paa, og som vi vilde beholde, fordi vi ansaa det for at være det Rette. Om det var dette Ministerium eller dets Forgængere, har jeg ikke nævnt Noget om, men det var det Ministerium, som til den Tid bestod, der stillede sig saaledes, og naar jeg nu kortelig skal udtale mig derom, kunde jeg kun bruge Benævnelsen Ministeriet. Den ærede Minister, der i sin Tid som Finantsminister fik Forslaget om en parlamentarisk Kommission forfattet, har tidligere her i Salen, ligesom den høitærede Finantsminister idag, beklaget, at vi ikke den Gang fik en parlamentarisk Kommission. De ere altsaa enige i denne Beklagelse, men hvorledes kan den høitærede Minister holde saa stærkt paa at modsigte mig i dette Punkt, naar han er fuldstændig enig med mig i at beklage, at Forslaget ikke gik igjennem? Med Hensyn til Sæd-